

[1]

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ;

Το ελληνικό σύστημα Κοινωνικής Πρόνοιας έχει κατεξοχήν επιδοματικό και ιδρυματικό χαρακτήρα. Τα επιδόματα έχουν τον χαρακτήρα χρηματικής ενίσχυσης, σε κατηγορίες δικαιούχων που βρίσκονται σε κατάσταση απορίας, ενώ θέματα κοινωνικών κατηγοριών που χρήζουν ειδικής κοινωνικής προστασίας αντιμετωπίζονται μέσα από Ιδρυματικές δομές. Ταυτόχρονα, ένα πλήθος δικαιωμάτων σε παροχές κοινωνικού χαρακτήρα, πηγάζει μέσα από το ασφαλιστικό σύστημα και κατ' επέκταση από την εργασία.

Το σύστημα Κοινωνικής Πρόνοιας είναι κατεξοχήν ένα παραδοσιακό σύστημα "παθητικής" προνοιακής λογικής, εφόσον διασφαλίζει μέσα από μικρές οικονομικές και άλλες παροχές ένα οριακά χαμηλό επίπεδο διαβίωσης σε άτομα ή οικογένειες που κατά τεκμήριο και κατ' ουσία είναι ιδιαίτερα φτωχές.

Μέσα από την επιδοματική λογική, δεν προωθούνται "ενεργητικές" πολιτικές για τους απόρους, δε δίνονται δηλαδή κίνητρα για την κινητοποίηση των δικαιούχων για την έξοδό τους από την κατάσταση της φτώχειας, αλλά αντίθετα δημιουργείται μια εξάρτηση του απόρου από το σύστημα Πρόνοιας, γεγονός που βαθαινει την κοινωνική απομόνωση και την οικονομική ανεπάρκεια του ατόμου ή της οικογένειας. Η κατάσταση αυτή στην ουσία δημιουργεί και αναπαράγει τον φαύλο κύκλο του κοινωνικού αποκλεισμού των φτωχών, μέσα σε ένα minimum - και άρα ανεπαρκές - επίπεδο διαβίωσης.

Αντίθετα η κοινωνική πολιτική τα τελευταία χρόνια αναπτύχθηκε ως ένα πλέγμα υπηρεσιών προς τον πολίτη, με άξονα κυρίως την Τοπική Αυτοδιοίκηση, με την ανάπτυξη περισσότερο ευέλικτων και αποκεντρωμένων μονάδων κοινωνικής πολιτικής, που απευθύνονται σε μεγαλύτερο φάσμα δικαιούχων.

Βρεφονηπιακοί και Παιδικοί Σταθμοί, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, Μονάδες για ΑμΕΑ, Συμβουλευτικά Κέντρα και Κέντρα Ψυχοκοινωνικής Στήριξης, Προγράμματα Βοήθειας στο σπίτι και Κέντρα Φροντίδας Ηλικιωμένων, αποτελούν αποκεντρωμένες παρεμβάσεις, που έχουν ως στόχο την επίλυση προβλημάτων διαχείρισης της καθημερινότητας του δικαιούχου, με τελικό στόχο την απελευθέρωση ωφέλιμου χρόνου για την ενεργητική κινητοποίηση του ίδιου ή μελών της οικογένειάς του, για την ανεύρεση εργασίας ως βασικό μέσο για την έξοδό του από την κατάσταση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

[2]

ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΩΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΙ ΤΟ ΑΣΚΟΥΝ ΚΑΙ ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ;

Την τελευταία πενταετία επιχειρήθηκε μια μεταρρύθμιση στον προνοιακό χώρο με την αναδιοργάνωση των προνοιακών δομών. Στο πλαίσιο αυτών των μεταρρυθμίσεων, σημαντικότερος θεσμός άσκησης προνοιακής πολιτικής είναι το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Το Ε.Κ.Κ.Α. απευθύνεται σε άτομα, οικογένειες και ομάδες που αντιμετωπίζουν ή κινδυνεύουν άμεσα να βρεθούν σε κατάσταση συναισθηματικής κρίσης, έκτακτης ανάγκης ή κοινωνικού αποκλεισμού και δεν μπορούν να διαχειριστούν το πρόβλημά τους, να καλύψουν τις βασικές ανάγκες διαβίωσης ή βρίσκονται σε αδυναμία να αξιοποιήσουν τις παρεχόμενες προνοιακές υπηρεσίες και παροχές.

Παρέχει συμβουλευτική και ψυχολογική στήριξη, πληροφορίες για θέματα πρόνοιας και κοινωνικής αλληλεγγύης, προσωρινή φιλοξενία σε άτομα που βρίσκονται σε έκτακτη κατάσταση και στελεχώνεται από ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, παιδαγωγούς, νοσηλευτές.